

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1886/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.028/2024/8. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Váczi Péter ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál, amelyben kérte egyrészről a Budapest Környéki Törvényszék 8.G.40.147/2020/82. számú ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.110/2023/5-II. és 13.Gf.40.110/2023/6. számú ítélete, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.III.30.006/2023/8. számú végzése és Gfv.III.30.459/2023/13. számú ítélete, másrészről a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.028/2024/8. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a megjelölt bírósági döntések ellentétesek az Alaptörvény a XIII. cikk (1) bekezdésével és a XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [2] 1.1. Figyelemmel arra, hogy a jogegységi panasz eljárás egy önálló, *sui generis* eljárás, az Alkotmánybíróság az alapügyben hozott bírósági ítéletek ellen előterjesztett alkotmányjogi panaszt a jogegységi eljárásban hozott határozat elleni panasztól elkülönítette, és az előbbi – mivel elkéssetten érkezett – egyesbírói eljárásban visszautasította (lásd: IV/1631-4/2025. számú AB végzés). Ezért az Alkotmánybíróság ebben az eljárásban a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.028/2024/8. számú határozata elleni alkotmányjogi panaszt bírálta el.
- [3] 1.2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres ügy a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbiak szerint foglalható össze.

- [4] Az indítványozó vezető tisztségviselője egy gazdasági társaságnak. A gazdasági társaság és az indítványozó alperesei (a továbbiakban: alperesek) voltak az indítvány alapjául szolgáló kötbérkövetelés tárgyában folyt peres eljárásban.
- [5] A felperes gazdasági társaság mint megrendelő, az alperesek mint szállítók több gyártási és szállítási szerződést kötöttek. A szerződések eltérő termékek gyártására és szállítására vonatkoztak, de a felek jogait és kötelezettségeit azonos tartalommal rögzítették. A szerződések szerint az alperes gazdasági társaság meghatározott termékeket két év időtartamig köteles gyártani és szállítani a felperes részére. Az alperes gazdasági társaság tudomásul vette és elfogadta, hogy a szerződés időtartama alatt a felperesen kívül harmadik személy nem jogosult a termékhez hasonló más termék vagy a termék technológiai, műszaki elvén működő hasonló más termék gyártására, forgalmazására, szállítására. A szerződésben az alperes gazdasági társaság vállalta, hogy nem jogosult harmadik személlyel a termék, termékhez hasonló más termék vagy a termék technológiai, műszaki elvén működő hasonló más termék előállítására és forgalmazására vonatkozó szerződést kötni, és ez a korlátozás kiterjed a vezető tisztségviselőjére is.
- [6] A felek megállapodtak abban, hogy a szerződéseket azonnali hatályú rendkívüli felmondással csak a másik fél súlyos szerződésszegése vagy olyan magatartása esetén lehet megszüntetni, amely magatartás a szerződés célját vagy a felek közötti együttműködést súlyosan sérti vagy veszélyezteti. A felek a szerződésekben kikötötték, hogy az alpereseket megillető jogok és kötelezettségek egyetemlegesek. A szerződés súlyos megszegése – különösen a kizárólagossági jogok megsértése – esetén az indítványozót személyes felelősség terheli, emellett a felperes részére történő teljesítésre és kifizetésre, valamint a szerződésben vállalt valamennyi kötelezettségre nézve készfizető kezességet vállalt.
- [7] A szerződés szerint a felperes a rendkívüli felmondás jogát kötbér követelése mellett gyakorolhatja, különösen, ha az indítványozó a szerződésben megállapított szállítási határidőhöz képest késve teljesít, vagy a szerződést megszegi. A szerződés szerint az alperes gazdasági társaság a szerződésszegése esetén köteles a felperesnek jelentős összegű – amerikai dollárban megállapított – kötbért megfizetni. Emellett azt is rögzítették, hogy a szerződés ezen pontja a szerződés megszűnését követően is hatályban marad, vagyis a szerződés megszűnését követően is érvényesíthető és alkalmazható.
- [8] 1.3. A felperes keresetében az alpereseket szerződésszegés miatt egyetemlegesen kérte kötelezni kötbér és fel nem használt óvadék jogcímén.
- [9] Az elsőfokú bíróság megállapításai szerint a szerződésekben szereplő kötbér kikötése a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jött létre, és az megfelel a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 246. §-a rendelkezéseinek. A kötbért szerződésszegés esetére kötötték ki, az összeg

nagysága pedig visszatartó erejű volt, annak érdekében, hogy az alperes gazdasági társaság ne szerződjön egy másik céggel, illetve másoknak ne forgalmazza az általa gyártott termékeket. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes gazdasági társaság megszegte a szerződések kizárólagossági kikötéseit, így a felperes jogosulttá vált a kötbérre, melynek megfizetésére kötelezte az alpereseket.

- [10] 1.4. A másodfokú bíróság a keresetet elutasította. A felperes által kezdeményezett felülvizsgálati eljárásban a Kúria a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárásban a másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú ítéletet azzal, hogy a fizetendő kötbér összegét csökkentette.
- [11] 1.5. Az alperesek felülvizsgálati kérelmére eljáró Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [12] 1.6. Az alperesek jogegységi panasszal támadták a felülvizsgálati ítéletet.
- [13] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa szerint a jogegységi panasz nem megalapozott, mivel az indítványozó által megjelölt és már a felülvizsgálati kérelmében is hivatkozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett kúriai ítélet tényállása releváns körben tér el a panasszal támadott kúriai határozat alapjául szolgáló ügy tényállásától. Ügyazonosság hiányában az indítványozó által hivatkozott jogkérdésben való eltérés az ügyben nem volt megállapítható, ezért a Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panaszt elutasította.
- [14] 2. Az indítványozó az alapügyben hozott bírósági döntések és a jogegységi panasz eljárásban hozott kúriai határozat alaptörvény-ellenességnek a megállapítását és megsemmisítését kérte az Abtv. 27. §-a alapján, mivel álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [15] Az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látja, hogy az alapügyben eljáró bíróságok olyan kötbérfizetési kötelezettséget állapítottak meg, amely sem a szerződés alapján, sem a bizonyított tényállásból nem vezethető le. A kötbérikötést a bíróságok utólagos jogértelmezéssel, a szerződés hatályának lejártát követő időszakra terjesztették ki, annak ellenére, hogy semmilyen ténybeli vagy jogi alapja nem volt a kötelezettségnek. A bírósági döntések az indítványozót mint természetes személyt közel 600 millió forint megfizetésére kötelezték, amely neki teljes egzisztenciális ellehetetlenülést okoz, és így sérti az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogát is.
- [16] Az indítványozó szerint az alapügyben eljáró bíróságok súlyosan megsértették az Alaptörvény XXVIII cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát azzal, hogy az alperesek érdemi védekezését, a tanúvallomások és az okirati bizonyítékok jelentős részét figyelmen kívül hagyták, a bizonyítási indítványokat

mellőzték, ítéletüket nem az ügy szempontjából releváns tartalmi elemekre alapozták. A döntések nem felelnek meg az indokolási kötelezettség alkotmányos minimumának, valamint a logikus és okszerű döntéshozatal követelményének.

- [17] Az indítványozó egyúttal kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdésének *b)* pontjára alapján hívja fel az alapügyben eljáró elsőfokú bíróságot az alkotmányjogi panaszban támadott döntés végrehajtásának felfüggesztésére.
- [18] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [19] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó a Kúria határozatát 2025. május 23. napján vette át, az alkotmányjogi panaszt 2025. június 6. napján, határidőben terjesztette elő.
- [20] 3.2. Az Abtv. 27. §-a *a)* és *b)* pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [21] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogegységi panasz eljárás *sui generis* eljárás, melyben az eljárást lezáró érdemi döntés az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján támadható alkotmányjogi panasszal {3072/2025. (III. 7.) AB végzés, Indokolás [14], 3517/2023. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [12], 3290/2025. (IX. 19.) AB végzés Indokolás [22]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az indítványozó érintettnek tekinthető, mert a bírósági eljárásban fél volt, saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [23] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezésként az Abtv. 27. §-át. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.

- [24] 3.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [25] A határozott kérelem követelménye magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy az indítványnak tartalmaznia kell alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont], továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pont].
- [26] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány kizárólag az alapügyben meghozott bírósági döntésekkel szemben tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást. Az Alkotmánybíróság ismételten emlékeztet arra, hogy a jogegységi panasz eljárás egy önálló, *sui generis* eljárás, ezért azt az Alkotmánybíróság elkülönítette az alapügyben hozott bírósági ítéletek elleni alkotmányjogi panasztól. Az alapügyben hozott bírósági ítéletek elleni alkotmányjogi panaszt – mivel elkéssetten érkezett – egyesbírói eljárásban visszautasította (lásd: IV/1631-4/2025. AB végzés).
- [27] Habár a panasz formálisan nevesíti a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának a határozatát, de az indítványozó valójában az alapügyben meghozott bírósági döntésekkel nem ért egyet, kizárólag azok jogi következtetéseit vitatja.
- [28] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának határozatával összefüggésben külön érdemi indokolást az indítványozó nem adott elő, ezért az indítvány nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjában írt követelményét.
- [29] 4. A kifejtettek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjában foglalt követelménynek, ezért azt az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.
- [30] Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz visszautasításáról döntött, az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerinti, végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemről mellőzte a döntést.

Budapest, 2026. március 3.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
előadó alkotmánybíró